Darbo laikas (https://www.facebook.com/snaujienos) (http://www.snaujienos.lt/video) (http://www.snaujienos.lt/prenumerata
Paieška... 8-41 399536 (http://www.snaujienos.lt/kontaktai) info@snaujien

REKLAMA (/REKLAMA.HTML) | PRENUMERATA (HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/) | SKELBIMAI | PASLAUGOS (/PASLAUGOS.HTML) | KONTAKTAI (/KONTAKTAI.HTML) | PRANEŠK (/PRANESK.HTML)

| PDF LAIKRAŠTIS (HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/SKAITYKITE-PDF) | PDF ARCHYVAS (HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/ARCHYVAS)

ŠIAULIŲ NAUJIENOS (http://www.snaujienos.lt/)

(http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadvert&task=load&id=160)

Kultūros kirtis. Pykčio piliečiai (/kultura-ir-pramogos/33821-kulturos-kirtis-pykcio-pilieciai.html)

Remigijus VENCKUS

Peržiūros: 307

Remigijaus VENCKAUS nuotr.

Šiuolaikinė žurnalistika yra kardinaliai pasikeitusi nuo tos, kuri egzistavo prieš gerus kelis dešimtmečius. Didžioji žurnalistinės veiklos rezultatų dalis skelbiama internetinėje erdvėje, bet nebe spausdintiniame laikraštyje arba žurnale. Tokiu būdu straipsniai ypač „priartinti“ prie kiekvieno žmogaus, nes juos galima ne tik skaityti bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje, bet ir aštriai reaguoti komentaruose. Skaitytojai savo komentaruose gali reikšti nuomonę ne tik apie straipsnio turinį, bet ir apie jo autorių, aprašytą herojaus istorijos momentą, herojų ryšius su kitų straipsnių herojais, visuomenės veikėjais, atstovaujamomis institucijomis ir net apie valstybių tarpusavio santykius.

Apie tai, kaip kiekvienas Lietuvos pilietis, komentuojantis žurnalistų publikuojamus straipsnius, tampa nauju medijų herojumi, ekspertu, išminčiumi ir informacijos guru savo kritiškomis įžvalgomis dalijasi Kazimiero Simonavičiaus universiteto Kūrybos visuomenės ir ekonomikos instituto direktorius doc. dr. Remigijus Venckus.

Pastebėtina, kad šio medijų kultūros tyrinėtojo nuomonė mūsų dienraščio skaitytojams gali būti ypatingai svari ir naudinga, nes doc. dr. R. Venckaus vadovaujamame institute šiuo metu yra vykdomos komunikacijos srities bakalauro ir magistro studijos bei mokslo tyrimai. Dar prieš pusmetį doc. dr. R. Venckus kuravo unikalią Politikos komunikacijos

(http://www.snaujienc

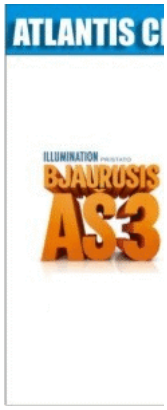

(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

ir žurnalistikos studijų programą, kurią šiuo metu prižiūri naujai įsteigta Ekonominės lingvistikos katedra ir jos vedėja prof. dr. Jolanta Zabarskaitė. Tad šis sudėtingas žurnalistinės komunikacijos laukas yra pažįstamas straipsnio autoriui, o jo nuomonė reiškiama gerokai plačiau nei tie kontekstai, kuriuose darbuojasi žurnalistai.

Parašyti naują straipsnį apie komentarus ir su jais susijusį komentuotojų pyktį mane paskatino kelios aplinkybės.

Pirma, dabartinė Lietuvos komentarų kultūra, negailestingai įsikerojusi internetinėje žiniasklaidoje, antra, mano asmenį pasiekę šlykštūs komentarai po to, kai kovo 30 d. skaičiau autorinę paskaitą apie savo fotografiją Kazimiero Simonavičiaus universitete, trečia, mano autorinė vyriškų aktų paroda balandžio 5 d. surengta Panevėžyje sulaukė nepagrįstos ir paviršutiniškos kritikos, ketvirta, negailestingi komentarai pradėjo puikuotis ir „daugintis“ po straipsniais apie mano fotografijos kūrybą internetiniuose portaluose, penkta, Andriaus Užkalnio straipsniai ir iš jų kylantys komentarai po jais, šešta, neseniai A. Užkalnio duotas puikus interviu „Šiaulių naujienų“ dienraščiui.

Nors priežasčių rašyti šį straipsnį galėčiau rasti ir dar daugiau, tačiau manau jų pakanka. Pabandysiu gana kritiškai susidoroti su oponentais, nors tai ir nėra manojo teksto tikslas.

Taip jau nutinka, kad sulig kiekviena savo meno kūrybos reprezentacija viešumoje, meno kritikos straipsniu ir atvirai įvykusia akademine paskaita-diskusija tenka duoti išsamų interviu žurnalistams ir taip gana aktyviai įsitraukti į sudėtingas diskusijas.

Prisipažinsiu, nors interviu žurnalistams aš duodu pakankamai atvirai, tačiau asmeninę nuomonę reiškiu ganėtinai atsargiai. Nors už uždarų durų pasilieku savo ir savo artimųjų asmeninius gyvenimus, tačiau kartais man pačiam susidaro įspūdis, jog pasakodamas apie save ir nesistengdamas sukurti intrigos dažnai pavyksta ją iškapstyti ir sukurti patiems žurnalistams. Žurnalistai lyg sekliai nuožmiai lando biografijos tarpekliuose ir ištraukia kokią nors frazę, ją tikslingai pakoreguoja ir paverčia visą straipsnį vainikuojančia antrašte.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad toks žurnalistų elgesys niekuo nestebina ir net yra būtinas. Jis leidžia suburti savo skaitytojų auditoriją ir ją išlaikyti kiek įmanoma arčiau plėtojamo diskurso. Straipsnio antraštė – tai intriga, verčianti komentuoti arba iš vis nekomentuoti tai, kas yra parašyta, kas yra susigėrę turinyje, kas pasirodo tik nerišliomis užuominomis.

Deja, daugumai skaitytojų visiškai nesvarbu apie ką yra parašytas tekstas. Jiems svarbu, kad pavadinimas pats prašosi būti ne tik perskaitytas, bet ir (per)interpretuotas. Intrigos apsėsti skaitytojai susikuria nuosavus straipsnio turinius, prasmės tarpeklius ir oazes. Jie patys sukelia jų pačių savimeilę glostančias pykčio audras. Audrai pasiekus viršūnę įsiaudrinusiems asmenims belieka tik bjaurėtis, burnoti, demonstruoti savo nepasotinamą ego, drabstytis rusiškais ir angliškais keiksmažodžiais, draskyti visuomenės žaizdas, spaudyti supūliavusias opas ir neleisti joms užgyti. Komentarai lyg išganingas masturbacijos aktas nebegalintiems pasitenkinti su partneriu arba partneriui nusprendus atstumti besotį.

Taigi, kuo daugiau emocijų sukelia straipsnio pavadinimas, tuo labiau straipsnis pasirodo esąs įvertintas. Galiausiai straipsnio skaitytojai patys imasi naujo straipsnio rašymo net apie mano fotografijos kūrybą, kuria anksčiau nesidomėjo ir nesilankė nė vienoje parodoje. Komentarų laukeliuose plėtojama savitas menotyros diskursas ir atskleidžiami net man pačiam visiškai nežinomi biografijos faktai. Vieni pradeda šlykštėtis nuotraukomis, aiškinti, kad straipsnio herojus nieko nesupranta apie meną, kiti – vertinti žurnalistų kompetenciją ir dar kartą jiems išdavinėti Vilniaus universiteto jau sutektus žurnalistikos diplomus, treti – perrašinėti straipsnio herojaus viešas kalbas ir atlikti jo portreto neva išsamų psichoanalitinį tyrimą. Pasitaiko ir tokių komentarų, kurie griežtai ir kategoriškai, lyg pasinaudoję Dievo teise, nustato tiesos ir melo ribas, įvardija grožio ir bjaurasties kriterijus, imasi moralės sargo vaidmens.

Pripažįstu, kad rašydamas šias savo straipsnio eilutes aš tiesiog tyčiojuosi iš „idiotų“, kurie mano esą protingesni už galingiausius pasaulio protus, vis dar nesugebančius įminti objektyvios tiesos ir melo mįslės arba nustatyti objektyvaus gamtos ir meno grožio.

Krykštaudamas aš sveikinu mūsų visuomenės narius, būsimus Nobelio premijos laureatus, kurie save puikiai atskleidžia internetinės žiniasklaidos komentarų skiltyse!

Tik štai, labai gaila, kad jų išmonė taip ir lieka anoniminė, ženklinama ne žmogaus vardu ir pavarde, ne gerai nudirbtų darbų sąrašu, bet tik IP internetiniu adresu, kuris vis dėlto daugumai atrodo pakankamai anonimiškas. Gaila, bet šiuo atveju anonimams negalima įteikti nei Nobelio, nei Šnobelio premijos…

Anonimiškumas leidžia pasislėpti nuo viešumos, nesirodyti, likti saugiam. Anonimai mano turintys teisę spjaudytis pagiežos ugnimi viešojoje erdvėje, nes joje lieka tik niekam jau nebepriklausantis, nuo konkrečios asmenybės atitrūkęs raštas. Komentaruose negalima pamatyti anonimo veido, išgirsti jo balso, susipažinti su pagrindiniais biografijos faktais. **Anonimiškumas yra skirtas bailiams ir menkystoms. Anonimiškumas dovanoja drąsą ir leidžia puikuojantis savaisiais sąmojais likti prieblandos šviesoje. Anonimams lengva kurti naujus faktus, sugalvoti istorijas, užkurti savotišką šmeižto gamybos mašiną. Anonimiškumas yra bailių išeiginis rūbas, kuris dėvimas lankantis patyčių parade.**

Tikriausiai daug kam kyla esminis klausimas, kodėl internetiniuose komentaruose labiausiai reiškiama negatyvi nuomonė? Kur dingsta ir ar išvis pasirodo teigiami atsiliepimai apie straipsnius? Kodėl neišreiškiama palaikomoji nuomonė straipsnių herojams ir tekstų autoriams? Atrodo, kad net kritinė ir pozityvi nuomonė nėra pastebima bei palaikoma analitiškai mąstančių asmenų. Galiausiai, akimirksniu komentarų erdvėje bet kokia diskusija virsta kritika ne apie straipsnio turinį, bet apie Gariūnuose pirktus raudonai lakuotos odos batelius ir jų nesuderinamumą su klišakoju savininku. Komentaruose daugiau diskutuojama ir baramasi dėl nosies ilgio ir trumpo proto matavimo būdų, nei apie realias problemas ir jų siūlomus sprendinius. Susidaro įspūdis, kad komentarų autoriai savo veiklą suvokia kaip nuolatinę autoterapiją ir privalomąjį darbą. Jie kas dieną komentuoja taip, lyg bijodami palikti naują straipsnį be savo nuomonės galėtų susilaukti viršininko kritikos ir nušalinimo nuo pareigų…

Daug kas yra girdėjęs mintį, kad normalūs žmonės nerašo komentarų po straipsniais skelbiamais internete. O vis dėlto gaila, kad normalių tekstų turinys paverčiamas davatkų, trumpo proto, isterijos apimtų asmenų psichoterapijos vieta, kur negailestingai liejamas pyktis ant viso pasaulio, bet tik ne ant savęs.

Nemanau, kad šis nevaržomas komentatorių pyktis atsirado labai neseniai. Taip pat nemanau, kad jis yra interneto teikiamos laisvės pasekmė. Priežastį rasime atsigręžę į savo tautos istoriją, kupiną tragiškos, trauminės patirties. Daug metų buvome engiami ne pasirinktos, o primestos valstybės ideologijos. Buvome verčiami galvoti viena, o viešumoje kalbėti visai ką kitą.

Deja, šiandien turėdami žodžio laisvę mes iki šiol nežinome, ką su ja galime veikti ir ko pasiekti. Vietoj solidaraus kalbėjimo apie problemas dažnai pasiduodame pliurpimui, intrigų ir paskalų gamybos impulsui. Todėl aš ir esu įsitikinęs, kad komentarų erdvė kaip tik ir yra puiki šios niekur nevedančios intrigų gamybos terpė. Net po pačiais pozityviausiais straipsniais aptinkame komentarų, gausiai prisodrintų pykčio.

Tikėtina, kad dabarties pyktis yra netinkamo valstybės valdymo pasekmė ir žmonių nusivylimo išraiška. Beveik trys dešimtmečiai nepadarytų, bet imituotų reformų, beveik trys

ŠIAULIŲ
Prenumerata Pl
2,3
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve
PIGIAU
NUOMA
Tel. 8
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve
Padovanc
pi
Gelb
Save the C
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve
Kiekvien
padeda g
n
Užeida
gyvūnų
gyvenan
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

dešimtmečiai imituojamo valdžios darbo ir tokio pat sovietmečiui būdingo valstybės valdymo metodo puoselėjimo. Beveik trys dešimtmečiai nepagarbos savo piliečiui ir net jo gyvybei. Beveik tris dešimtmečius lietuviai skatinami inkšti suspaudus lūpas ir drabstytis pykčiu vos tik pasitaikius progai atsiverti ir būti nenubaustam. Jau beveik trys dešimtmečius mes kartu pykstame ant kitų, bet ne ant savęs pačių ir nieko nesiryžtame padaryti iš peties…

Kodėl pykstame ir kodėl nekeliame tikros revoliucijos? Manau, jog esate ne kartą girdėję atsakymą: esame labai kantri tauta. O aš manau, kad esame vergų tauta. Lietuvos istorija rodo, kad mūsų žmonės ištisus dešimtmečius buvo dresuojami paklusti. Ištisus dešimtmečius būdami vergais susilaukdavome naujų vergovės palikuonių ir juos patys dresuodavome paklusnumo. Ištisus dešimtmečius naikinome valingą, drąsų ir individualų protą. Tad aš vis esu linkęs manyti, kad dabartinė jaunoji karta, gimusi Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nėra tikrai laisva ir atsikračiusi vergovės pančių…

Lietuvių komentarai internetinėje žiniasklaidoje yra ne kas kita, kaip tik susivylusių ir piktų vergų bevaisis maištas, psicho-savi-analizės aktas. Vergai slapstosi anonimiškumą garantuojančiuose internetinių ordvių šešėliuose ir niekaip nesugeba nusimesti pančių. Jie nenusimeta pančių net tada, kai juos sutvirtinusios spynos jau seniai atrakintos, o raktai prarasti ir sudėjimas laikyti, kad išlaisvintieji nepabėgtų. Bruždėjimai internetinės žiniasklaidos komentarams skirtuose erdvėse mane verčia atsigręžti į klasikinį tekstą, į Platono Olos alegoriją. Filosofai skaitydami ir komentuodami Platono veikalą „Valstybė“ (žr. Platonas, (200). Valstybė. Vilnius: Pradai) net šiandien gausiai interpretuoja olos alegoriją, kurioje pasakojama, kaip oloje gyvenantys (gal net vergaujantys) grandinėmis sukaustyti žmonės nemato jokio išorinio pasaulio, išskyrus olos sienose žaidžiančius šešėlius. Jie tiki šiais šešėliais kaip pačia tikriausia realybe. Platono olos alegorija siūlo naratyvą, atribotą nuo jo (naratyvo) nešėjų, t. y. aptaria tikėjimą šešėliais, bet ne tuo, kas juos (šešėlius) sukuria.

Komentarų kultūros internetinėje žiniasklaidoje analizė leidžia teigti, kad kiekvienas komentatorius bando įminti straipsnį kaip nuo tikrovės atitrūkusį šešėlių teatrą. Suvokti jį lyg išminties raštą įsirėžusį olos sienoje. Tačiau straipsnio įminimo aktas yra painus. Šešėliai dauginami, kuriamos jų variacijos. Ilgainiui prarandamas net olos plyšys (tiesos šaltinis), pro kurį slysdama šviesa, o su ja ir šešėliai mirga akmens paviršiuje ir akina stebinčiuosius.

Nors griežtai atskirti tiesos ir melo negalima, tačiau atsiranda nauji naratyvai, kurie dar labiau niveliuoja tiesą ir melą. Tad šiuo atveju visi naratyvai pasirodo esą tiek pat teisingi, kiek ir klaidingi. Jie tiek pasakoja apie plika akimi pastebimą mūsų tikrovę, kiek ir aiškina nepastebimos tikrovės struktūrą, reikalaujančią gana gilios ir išsamios analizės.

Kai šešėliai sklinda pro olos plyšį ir pasiekia sieną, tuomet jie sukuria abstraktų dėmių žaismą bei pasiduoda kokiam nors iš komentuotojo pozicijos ataidinčiam pasakojimui. Tuo metu tiesa tampa labiau nepasiekiama, atitolinta nuo savojo šaltinio. Tiesa tampa niekam nereikalinga, nenaudinga ir visiškai nebūtina. Tiesa tik lieka tarsi stebimas dar vienas šešėlis, t. y. nečiupinėjamas ir nenagrinėjamas tiesos paviršius. Prie šios, su šešėliais susipynusios tiesos yra priprantama kaip prie duotybės. Komentarų platybėse veši klystkeliai ir formuojasi pykčio piliečių visuomenė. Ji nardo tarp susipynusių šešėlių ir pasiklysta savo susikurtame kraštovaizdyje…

Tikriausiai šio straipsnio skaitytojai niekaip nesulaukia kol aš prabilsiu apie Andriaus Užkalnio straipsniuose reiškiamą dabarties visuomenės kritiką. Juk apie A. Užkalnį jau buvau užsiminęs straipsnio pradžioje.

Kaip bebūtų man sudėtinga ir kaip nenorėčiau pripažinti, tačiau A. Užkalniui aš dedu gana didelį pliusą.

Nepaneigsiu jį esant savotišką dabarties kultūros chuliganą ir nepraustaburnį. Aš dedu pliusą vien dėl to, kad jo tekstai turi puikų sąlytį su mano minėtais pykčio piliečiais. Jo tekstai rezonuoja kartu su komentarus rašančiųjų mąstymu. Jie kritikuoja impulsyvų ir nepasvertą nuomonės reiškimą. A. Užkalnis savo straipsniuose tarsi specialiai įkūnija komentarus rašantį asmens tipą. Atlikdamas visuomenės analizę jis pradeda šaržuotai rašyti komentuotojų temomis ir taip dar labiau draskyti jų pūlingas žaizdas. A. Užkalnis rašo apie pykčio piliečius ir savo tekstus dedikuoja jiems, savo inspiratoriams. O jie (pykčio piliečiai), visiškai nesuprasdami, kad regi savo portretą veidrodyje, kaltina A. Užkalnį demonstruojant savo kreivą snukį. Taip pykčio piliečiai skatina dar labiau rašyti ir savo rašymu mėgautis net patį A. Užkalnį…

Na, ir kas, kad A. Užkalnio žvaigždė gesta. Na, tai kas, kad vis labiau jo žvaigždė žvelgia į žemę ir vis rečiau regi dangaus skliautą. Aš vis tiek manau, kad A. Užkalnis yra puikus pykčio piliečių analitikas, mūsų dabarties kultūros ženklas, kuriam vis dar dedu pliusą, o jo straipsniai man vis dar padeda orientuotis dabarties žemėlapyje.

Bendrinti
Patinka 14 žmonės (-ių) tai mėgsta. Būk pirmas iš savo draugų.

0 komentarų Rūšiuoti pagal: Seniausi

Rašyti komentarą...

Facebook Comments Plugin

Ankstesnis (/kultura-ir-pramogos/33820-siauliuose-sv-velyku-ir-atvelykio-renginiai-2.html)

Kitas (/kultura-ir-pramogos/33823-knygos-turi-likimus-p-gasiunas-mylekime-tiesos-neseja-knyga.html)

(http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadve
(http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadve
Paieškos žodis:
Regionas:
Visa Lietuva
(http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadve
(http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadve

SPAUDO
RADIJO
TELEVIZIJ
RĖMIM
FONDA
„Šiaulių mil
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

SPAUDO
RADIJO
TELEVIZIJ
RĖMIM
FONDA
„Žinomi ne
Šiaulių 78
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

VI
NA
WWW.VISK
Pramonės g. 23
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

KORP
(http://www.snaujienc
option=com_wbadve

Prekės namams (http

Nekilnojamas turtas Š
(http://www.vaivoryks

Viešbutis Šiauliuose
(http://www.hotel.vaiv

Straipsnių peržiūros

Visos teisės saugomos © 1923 - 2017 UAB „Šiaulių

7049134
+1649 (http://www.hey.lt/details.php?id=sn

(//serving.bepolite.eu/event?
key=FYFWuDany3hwv6rfuoAYFygA_47ACKleGWHBpWoyAD8
yCagO0NyR1U5z1FQIwkny_XsNTbEf2gV_UhrOAwQtnMqJM2
ad_ext%26utm_medium%3DDisplay_ad_class%26utm_campa
15th-
bd%26utm_content%3D36601_SMARTAD_DR_Bday_Mattres